



ЧУЛОБИСЬКО



ЩО
ЩО БАРИЛА ІСТИ



ТАНЯ



ЯРКОХ



ЗІРКА



САША



ЕВА



ТЕРЕЗА



МІСЬКО



НАТАЛКА



БАРТЕК



XII.



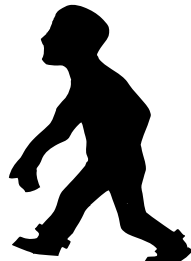
Юрка



Ася



Маті



Серіюжка

Лемківський Єрусалим
Łemkowski Jeruzalem

2012



XII. Лемківський Епископат Łemkowski Jeruzalem

2012

Mychajlo Barabasz Ukraina
Tereza Barabasz Ukraina
Zorjana Bazylewycz Ukraina
Mateusz Budzyński Polska
Jarosław Filewycz Ukraina
Natalia Hładyk Polska
Alexandra Hriňová Słowacja
Juriana Jur Polska
Serhij Petluk Ukraina
Tatiana Skoromna Ukraina
Ewa Smyk Polska
Joanna Zemanek Polska



Organizator i wydawca: Zjednoczenie Łemków
Zrealizowano dzięki dotacji
Ministra Administracji i Cyfryzacji

Przygotowując ten tekst zastanawiałam się, co pisać, do jakich wniosków dojdę kiedy mam poczucie, że sprawa znana jest na wylot, przynajmniej dla mnie. Jednakże winna jestem Państwu nakreślić swego rodzaju mapę, która może być pomocna w wędrówce po „Łemkowskim Jeruzalem”, po świecie na pograniczu rzeczywistości, jawy, snu i bajki. Tym bardziej, iż niektórzy z Państwa spotkają się po raz pierwszy z tym projektem, a sztuka współczesna w łemkowskim wykonaniu niestety w świadomości większości odbiorców praktycznie nie istnieje. Jeśli nawet, to jest postrzegana w kategoriach rzemiosła ludowego lub coś bardzo egzotycznego.

Nie mam skłonności do wydawania sądów ostatecznych, zatem nie będę wdawać się w analizę prac, a w zamian pozwolę sobie coś opowiedzieć. Będzie to bardziej moja refleksja na temat tej wystawy, sztuki w ogóle oraz opowieść o ludziach.

Czy możemy mówić o sztuce łemkowskiej? To raczej twardy orzech do zgryzienia tym bardziej, iż sztuka przestała już pełnić funkcję narodową. W odniesieniu do kultury łemkowskiej sztuka nawet nie zdążyła pełnić takiej roli, ponieważ proces formowania się i krystalizacji świadomości narodowej został przerwany dramatycznymi deportacjami ludności z lat 1945 po 1947. Spustoszenia, które powstało wskutek tych wydarzeń, niestety nie da się w żaden sposób wypełnić, nadrobić. Rzutuje ono również na sztukę. Jeśli nawet artysta odwołuje się do tradycji to jego dzieło charakteryzuje umiejętność nadawania współczesnych form treściom o charakterze narodowym czy religijnym. W przypadku tej wystawy możemy mówić o próbie powrotu do tego, co było dawniej, do jakiejś konkretnej historii. Oczywiście jest to współczesna narracja.

Sztuka w swoim jestestwie, zawsze odnosi się do czegoś, najczęściej do nas samych. To esencja naszych doświadczeń, materia która jest czuła, wrażliwa, otwiera się na otaczającą nas rzeczywistość. Zawiera w sobie przeszłość, teraźniejszość i w najlepszym przypadku jeszcze przyszłość. Tak też powstaje dzieło, które składa się z cyklu konkluzji, z uniwersum zdarzeń, z pamięci osób, historii i rzeczy. Tworząc zawsze wracamy do początku, do punktu wyjścia, do starych miejsc znanych nam z dzieciństwa lub opowieści. Tę drogę trzeba przepracować, czasem to najtrudniejsza z tras i choć przebycie jej nie jest łatwe, to i tak wydaje mi się, że warto to zrobić. Tu trzeba być czujnym. Przecież wszystko dzieje się po coś.



Tu trzeba być czujnym. Przecież wszystko dzieje się po coś. Wracając do nas, uczestników tego projektu, to integruje on ludzi artystycznie kreatywnych, którzy noszą w sobie bardzo cenne łemkowskie pierwiastki. I choć spotykamy się tylko raz w roku, na plenerze w Zdyni, to za każdym razem czas tej wędrówki zostaje odnotowany. Każdy z nas z czymś przyjeżdża, z jakimś bagażem pełnym historii oraz doświadczeń artystycznych.

Bardzo chciałabym, aby ten katalog pomógł Państwu znaleźć własną ścieżkę po meandrach krainy Łemków oraz ich sztuki.

Ponoć wszystkie drogi prowadzą do Rzymu, w tym wydaniu do Łemkowskiego Jeruzalem.

Zdynia, lato 2012

Natalia Hładyk



Закла сіла єм до писаня задумала єм ся, што писати и до яких дійду стверджинь коли мам почутя же знам тоту справу барз добрі. А з другого боку повиннам Вам повісти, нарисувати свого роду мапу яка pomoже Вам в мандрівці по «Лемківским Єрусалимі», по світі який є на межи дійсности, сонного видіння і байки. Повиннам, бо деяки з Вас перший раз спіткают ся з тим проектом, а сучасного мистецтва в лемківскім вигляді в свідомости більшости люди не є. А хоцкі ся трафит, то думаєме о нім в категорії ремесла або чогоси чудного.

Не кортит ня найліпше зо вшитких дашто оціняти і не буду розтрясала Вам о працях артистів, за то позволю си дашто інше оповісти. Будут то барже мої роздуми про тоту виставу, мистецтво и люди яки берут участ в тім дійстві.

Чи можеме бесідувати о лемківскім мистецтві? То тверди оріх до вкушиня бо мистецтво в теперішнім часі не є юж національне. В нашім припадку мистецтво не встигло повнити таку функцію бо процес буджиня ся національної свідомости бив перерваний депортациями з років 1945-47.



Тота велика діра, яка зробила ся по тамтих трагічних подіях ніколи не дала ся і не дасть ся наповнити. Має тото величезне значиня для культури і мистецтва лемківской громади. Тот хто творит дашто, навет як одкликує ся до традиції то все створит якисе нове діло, ніколи не буде оно таке як колиси, давно. Як пізримо тоту виставу то видно же є то проба верніня до того што било, мож речи, проба верніня до часів наших дідів, прадідів. Але все, за каждым разом буде то теперішнє, сучасне.

Мистецтво має тото до себе же все о чимси нам оповідат, бесідує, переважні о нас самих. То густа есенсия наших пережить, матеріал котри є барз тонький, чутєвий і який отверат нас на вшитко, што обік нас, на дійсність. Має в собі минуле, теперішнє і як Бог дасть ищи і майбутнє. В тот спосіб творит ся образ, в якій вписують ся пережити події, наша пам'ят о минулим, історії, а навет дрібних предметах. Духовність того хто творит все находить ся на початку; то є місце, пункт який знаме з дитинства або з оповідань. То як дорога, яку треба перейти і хоцькі є не легка то думам же вартат тото зробити. Треба уважати. Преці вшитко має своє місце, по штоси ся стало.

Вертаючи до учасників того проєкту, то гуртує він люди які широко думают і передо вшитким носят в собі тоти цінни лемківски частини. Хоцькі сходиме ся лем раз в році в Ждини то все тот вспільно проведені час лишат в нас якіси сьлід, який можна найти в наших образах, працях. Кожди з нас приходить гев з своїм «міхом» повним гісторії та артистичних привичок.

Барз бим хотіла жеби тота книжечка помогла вам найти свою стежку по Лемківщині та нашим мистецтві. Бесідуют же вшитки дороги провадят до Риму, в тім припадку до Лемківського Єрусалиму.

Ждиня, літо 2012
Наталія Гладик



Rybie miasto_olej na płótnie_60x80 cm



Zorjana Bazylewycz

Toczył się kamień_olej na płótnie_60x80_60x30x13x18 cm



Zorjana Bazylewycz

Bez nazwy_akryl na płótnie_100x100 cm



Mychajlo Barabasz

Bez nazwy_akryl na płótnie_100x100 cm



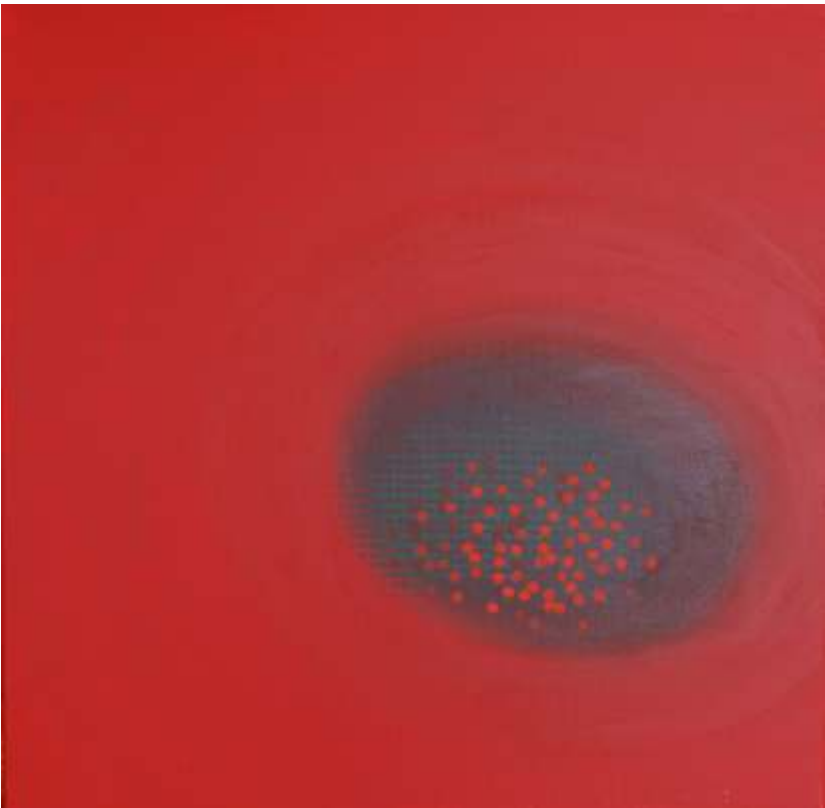
Mychajlo Barabasz

Bez nazwy_akryl na płótnie_40x50 cm



Alexandra Hriňová

Bez nazwy_akryl na plótnie_40x40 cm



Alexandra Hriňová

Sąd przesiedlenia_olej na płótnie_100x100 cm



Tatiana Skoromna

Sąd przesiedlenia_olej na płótnie_100x100 cm



Tatiana Skoromna

Bez nazwy_papier_70x100_70x100 cm



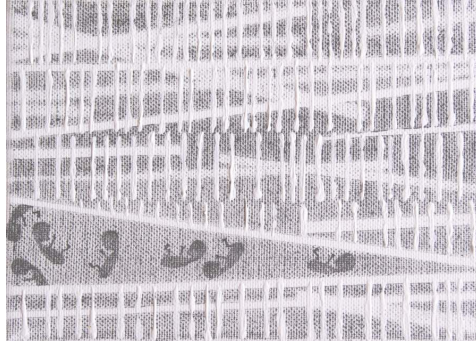
Jarosław Filewycz

Bez nazwy_papier, płótno_70x100 cm



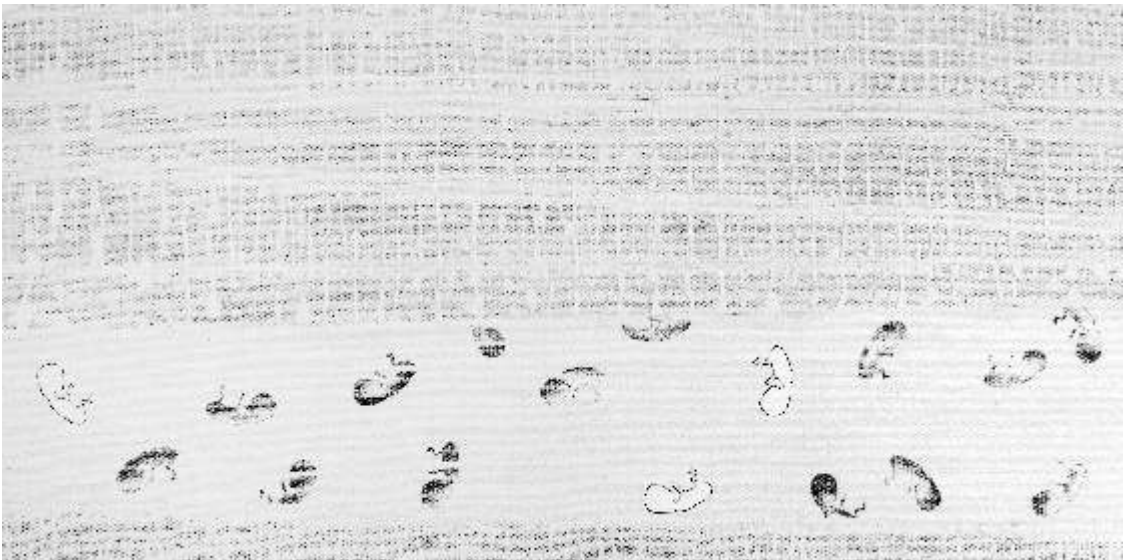
Jarosław Filewycz

Bez nazwy_akryl na płótnie_13x18 cm



Tereza Barabasz

Bez nazwy_akryl na płótnie_30x60 cm



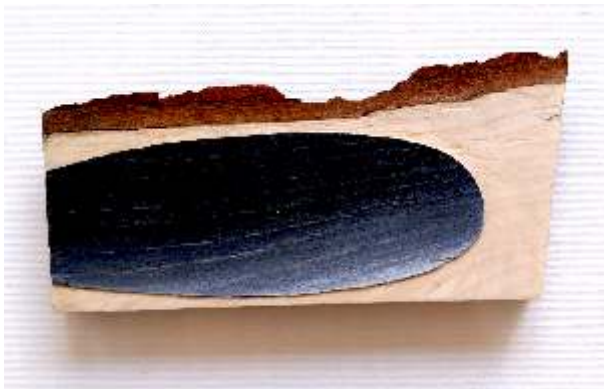
Tereza Barabas

Bez nazwy_deska, akryl_14x29_14x29_14x29 cm



Mychajlo Barabasz

Bez nazwy_deska, akryl_19x9_7x17 cm



Mychajlo Barabasz

To mogą być góry_akryl na płótnie_30x60 cm



Natalia Hładyk

To mogą być góry_akryl na płótnie_13x18_13x18_13x18 cm



Natalia Hładyk

Bez nazwy _grafika komputerowa_ 70x100 cm



Juriana Jur

Bez nazwy_grafika komputerowa_70x100 cm



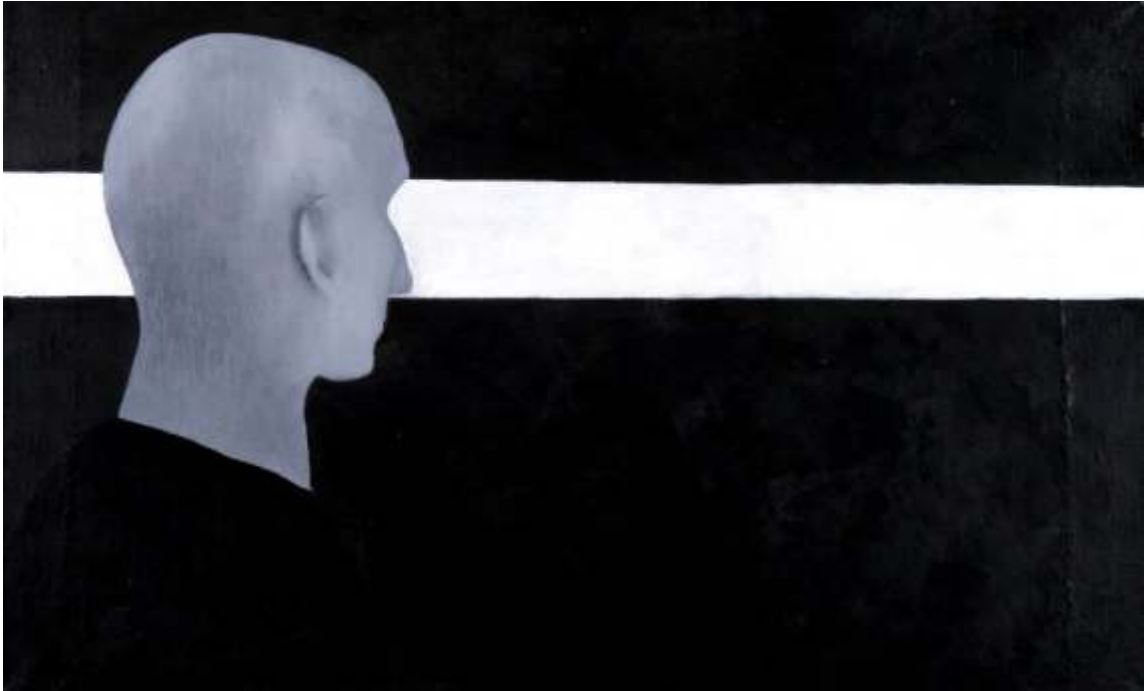
Juriana Jur

Inside_olej na płótnie_ 100x120 cm



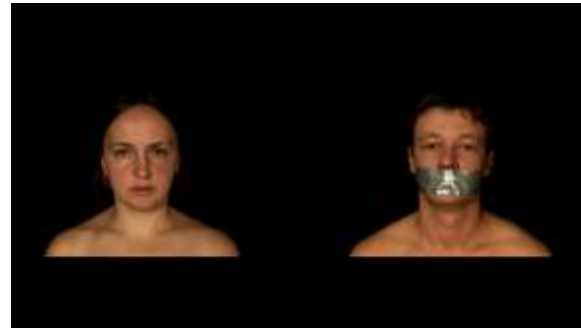
Mateusz Budzyński

Wielki brat_olej na płótnie_90x130 cm



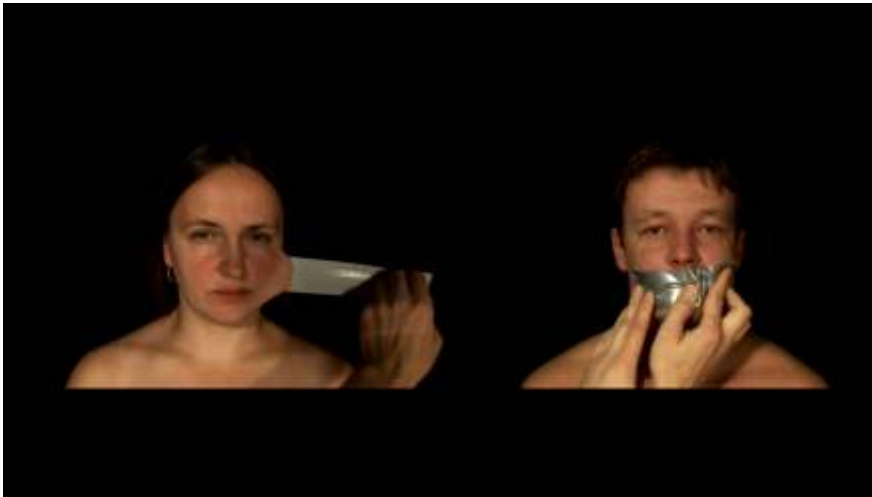
Mateusz Budzyński

Prosta demokracija_video art_16 min.



Serhij Petluk

Prosta demokracja_video art_16 min.



Serhij Petluk

Poniosę Cię szlachmetal na płótnie_31x43 cm



Joanna Zemanek

Suknia-M_wydruk, klejone koralki_31x43 cm



Joanna Zemanek

Bez nazwy_batik, płótno, воск, pigment_ 62x79 cm



Ewa Smyk

XII. Лемківський Енциклопедичний

Zjednoczenie Łemków
ul. Jagiełły 2
38-300 Gorlice
tel/fax: (48) 18 353 29 06

Opracowanie graficzne Natalia Hładyk
Do projektu katalogu wykorzystano fragment pracy Jarosława Filewycza
Przygotowanie do druku i druk: Drukarnia Kwadrat

ISBN: 978-83-930193-6-6



